

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Iz Londona se brzojavno poroča, da 35 tisoč Japoncev pod poveljstvom generala Hazegana napreduje proti Vladivostoku. Pri reki Tumen je bil srdit boj. Večkrat je prišlo do obupnih spopadov z bajoneti. Japonski torpedočolni preiskujejo zalive v bližini Vladivostoka. V zalivu Gaškevič so Japonci izkrcali čete. Japonske bojne ladije so v Rusipenu in v zalivu Posijet. Obe luki sta iz stratežničnih ozirov važni.

Iz Tokia se uradno poroča, da so Japonci zajeli na Sahalinu 461 Rusov in 4 topove. Najbolj vroč boj je bil pri Dalinu.

Rusija.

Zborovanje zemstvom se je vršilo v zvezi s predložitvijo v lišči kneza Dolgorukega. Zborovanja se vdeležilo 225 delegatov. Policija je hotela zabraniti zborovanje, a je naletela slabo. Sprejete so bile razne resolucije, ki kritično osvetlujejo sedanj položaj.

V neki resoluciji se izreka vladi nezauznanost in se o jstro biča diktaturu krvoločka Trepova. Znani vodja zemstvom, Petrunkovič, je izjavil, da je ruski narod izgubil vero v reforme od zgoraj. Govornik je končal: "Mi smo zaman apelirali na carja. Sedaj apeliramo na narod!"

V Petrogradu je nekdo skušal ustreliti zagrizenega nazadnjaka Poljedonosceva, glavnega prokuratorja "sv. sinoda". Napad je ponesrečil.

Putilove delavnice v Petrogradu so zaprli. Delavci so poskusili prideriti improvizirano demonstracijo, a napadli so jih kozaki. Nekdo je med biriče vrgeč bombo, ki je mnogo teh hlapčevskih kreatur vbila. Napadalec je neznan.

V Helzingforju je nekdo vrgeč bombo podgubernatorju Deutšču. (Tudi pristen Rus! Opomba vajenca.) Razstrelba je bila tako silna, da je zračni pritisk vrgeč gubernatorja na tla. Deutšč je ranjen na nogah in rokah, a zdravniki upajo ohraniti ga življenju.

Vlada je list "Slovo" suspendirala za mesec dni, ker je ta list prinesel vse dogodke z zborovanja zemstvom.

Letina v Rusiji bode zelo slaba. Vročina zadnjih tednov je močno škodovala poljskim pridelkom. V okraju Bogorodičk gubernije Tula je vničeno žito. Živina je brez kreme, vbogim kmetom pa preti lakota.

V Kartašičevski so pešci in kozaki napadli kmete, ker so se pri veleposestnikih pritožili radi visokih davkov in najemščine. 3 kmetje so vbiti, 11 ranjenih, 120 pa aretiranih. Delavci in liberalni meščani so dne 22. julija praznovali šestmesečnem spomeniku krvave nedelje z dne 22. januarja t. l. Mnogo tvornic je bilo zaprtih in tudi črkostavci so ustavili delo.

V Kremarentu je nekdo vstrelil na ulici policijskega načelnika.

V Varšavi so obesili Štefana Okrejo, ki je z bombo v predmestju Praga usmrtil več policajev. Zadnje njegove besede so bile: "Doli z autokracijo!"

V Nižnem Novgorodu je prišlo zadnje nedelje do pouličnih izgrediv. Revolucionarji so vrne hlapce carja, batjuške napadali na cesti. Mnogo oseb je ranjenih in mrtvih.

Švica.

Neki kmet je z bičem udaril sprogo ameriškega železniškega kralja Goulda in njenega sina, ker je v znameniti "votli ulici" hotel posili automobilovodja z avtomobilom

zdrkniti mimo njega. Kmeta so zaprli.

Ako bi bil pa automobilovodja s kako gorjačo udaril kmeta po glavi, ker se ni ponižno umaknil s težkim vozom ameriškim plutokratom, bi automobilovodja dobil še kako odlikovanje.

Naivni ljudje bodo pa še v prihodnje trdili, da smo pred zakonom vsi enaki.

Nemčija.

Nemški idiot, Viljem št. 2, ki je imel vedno polna usta o rmeni nevarnosti, se je sam pormenil. Naročil je, da se morajo njegovi gladiatorji (vojaški sužnji) vezbati za poljsko službo po japonski metodi. Slava mu, ako bode sam v praksi vodil gladiatorske oddelke, ker bi se mu pripetilo to, kar je doživel pri znanemu konjiškemu napadu, pri katerem je bil teoretično popolnoma fuč!

Iz Pariza se brzojavno poroča, da sta se nemški idiot Viljem in ruski kretin Nikolaj sešla v finskiem zalivu. Vsestranski klovn Viljem ni le rmen, ampak tudi zaščitnik vseh evropskih plemenitih kretinov. Kdor zna, zna!

Francija.

Dne 14. julija so na Francoskem uradno praznovali osvojitve bastilje. Vse je bilo veselo, narod se je zabaval po gledališčih, plesiščih in drugih zabaviščih. Kako različno je praznovanje osvojitve bastilje na Francoskem od praznovanja proglašenja neodvisnosti dne 4. jul. vsakega leta v ameriški republiki? Francozje so kulturen narod in mi Američani???

Posebno intenzivno se sedaj na Francoskem agitira, da se z dnem 1. maja 1906 prične v vseh strokah z osemurnim delom, ne da bi bilo treba za to stavkati. Vsaki delavec, ki bode dovršil osemurno delo, pojde domov, ne da bi vprašal delodajalca, ako mu je osemurno delo všeč. Vsi meščanski politikarji, ki žive o narodnih in družinih frazah, so kar iz sebe, ko so spoznali, da razumejo delavci pritoriti osemurni delavnik, ne da bi prosili njih za kako pomoč.

Kreta.

Italijanska vlada bode zopet odposlala polk pehote na Kreto, da zabranili vstajo Krečanov. Krečani zahtevajo zvezo z Grško.

350 ruskih vojakov je dospelo v Retimo, da varuje tamošnje Turčine.

Nevemo, čemu velesile svoje roparske prste vedno vtikajo tje, kjer jih ne peče?

Japonsko.

Japonci, ki so zasedli od narave bogato obdarjen otok Sahalin, katerega so pa uradni ruski kozaki spremenili v kazensko kolonijo, so baje osvobodili vse kazence, političnim kazencem pa ponudili japonsko državljanstvo in jih prosili, naj ostanejo kot naselniki na otoku.

Ako je to resnica, potem je to najhujši udarec za ruske uradne nazadnjake. Čestokrat se svetovno-zgodovinski dogodki završe proti volji mogočnejšev.

Turčija.

Ko je zadnji petek ostavil turški sultan mošejo, se je neznan človek preril skozi vojaški kordon in v smeri proti sultanu vrgeč bombo. Razstrelba je bila silna, 23 oseb je bilo vbitih, 60 pa ranjenih. Med vbitimi je Beha Bej, učitelj sultanovih sinov, 55 konj in 27 voz je popolnoma razkosanih. Sultan je nepoškodovan. Napadalec je vsel.

— Dobro delavsko časopisje je najboljše orožje delavcev proti izkoriščanju in izmozgavanju.

Ameriške vesti.

Ovčja koža potegnila se mu čez volčji ušesi.

Pod tem naslovom odgovarja "Delavski Prijatelj" župniku Kranjcu iz So. Chicage, na dopise, katere je župnik Kranjec poslal raznim listom v zagovor v aferi Marije Frankovič.

"Delavski Prijatelj" piše, da je bil dopis, v katerem nedolžni siroti zahtevati denar od župnika Kranjca, poslan "Glasu Naroda", listu slovenskih delavcev (?), da ga priobči, a glasilo slovenskih delavcev je vršlo ta dopis v poš, ker sta dve siroti od vsegamoga tega (?) župnika zahtevali denar. (Gliha vkup štriha! Opomba vajenca.)

Naobratno je pa glasilo slovenskih delavcev tako sprejelo dopis župnika, v katerem imenuje uredništvo "Del. Prij." hajduško in roparsko, ker je pribilo umazanost župnika Kranjca v aferi Marije Frankovič javno na steno.

Iz odgovora "Del. Prij." sledi nadalje, da je župnik Kranjec že leta 1899 dne 1. maja prejel denar, češ, da ga bode naložil obrestonosno v cerkvi. Dne 11. febr. 1903 je odvetnik Robert T. McElroy pisal župniku Kranjcu list, v katerem je zahteval, naj Kranjec vrne denar. Ali župnik na ta list še odgovoril ni.

Sedaj ko je župnik Kranjec zvedel, da bode "Del. Prij." to umazano afero obelodanil — dopis je bil že 22. junija t. l. stavljen — je hitro brez obresti poslal denar.

Ojstre besede nam silijo iz pesa. Toda mi molčimo. Naj sodijo zavedni slovenski delavci, kje so hajduki in roparji? Uganiti ni težko!

Se pripravljajo!

V januarju, v katerih se koplje trdi premog, bode morda prišlo do stavke. Posetniki premogokopov hočejo odgovoriti na zahteve premogarjev v Pensilvaniji z izprtjem. Da se prepreči izprtje, bodo pa premogarji odgovorili s splošno stavko v vsej republiki. Lastniki premogokopov napravljajo na raznih krajih med Philadelphijo in Wilkesbarrem velikanske sklade premoga.

Premogarji! Delodajalci se pripravljajo na stavko. Bodite i vi oprezni, da vas gospodarski boj ne zadene nepripravljene!

Kapitalistični umori.

Po uradnem poročilu so v Zdr. drž. tekem prvih treh mesecev t. l. vlaki v 1787. slučajih skupaj trčili, 1321. pa skočili raz tir. Vbitih je 232 oseb, ranjenih pa 3713.

Tem nesrečnim žrtvam bi se lahko na nagrobni spomenik zapisale te besede: Žrtvovani skopuštvu in lakomnosti najbogatejših delniških družb v ameriški republiki.

Vsi nepristranski izvedenci se strinjajo v tem, da se radi tega množe železniške nezgode v Ameriki, ker je število železniških vslužbencev tako majhno, da ne more biti kos svoji teži in odgovorni službi.

Krokodilove solze kapitalističnih časnikarjev.

Na ameriški topničarki "Bennington" se je razletel parni kotel. Mnogo mornarjev je vbitih in ranjenih.

Vsi kapitalistični listi že nekaj dni sem prinašajo dolge članke o katastrofi. Pa saj ni čudo! Mornarica je vendar tu, da čuva izkoriščanje doma in v kolonijah.

Gotovo je obžalovanja vredno, ako je moralo vsled nemarnosti poginiti toliko mladih ljudi. To priznava tudi mi!

Ali čemu kapitalistično časopisje, ki sedaj pretaka krokodilove solze v dolžih člankih, takrat molči, če

v kakem rudo ali premogokopu ka-ka razstrelba nakrat vbije 200—300 delavcev — družinskih očetov.

Kje je takrat vaše sočutje kapitalistični hinavci? Da, kje je?? Odgovorite!

Skušnje-učel

Delodajalci so stavkajočim voznikom v Chicagi na sklep, da se hočejo vrniti na delo odgovorili z izprtjem. Nazadnjaški delavski "voditelji", ki so bili v začetku stavke vsi proti splošni stavki voznikov, sedaj čvekajo o proglašenju splošne stavke. O, neumnost! Ali hočete mrtve obuditi k življenju? Z neodločnostjo, korupcijo s spostovanjem delodajalcev in časnikarskih kozakov se ne zmaguje v stavki!

Beli sužnji.

V New Yorku se je vršila obravna pred sodiščem proti znanemu agentu S. S. Schwarzju, ki je s krivimi obljubami zvaljbal delavce na jug — v premogokopne jame.

Po izpovedbi prič se je doznalo, da se je v železniških vozovih po 70—80 delavcev v družbi nekaterih žensk pošiljalo na jug. Ko so Jersey City ostavili, so zaprli vrata, da ni mogel nihče vteči. Kot hrano so ti nesrečnice dobivali črni kruh, klobase in slabo vodo.

Neki Schaefer, po poklicu strojnik, je povedal, da je tri dni živel ob kruhu in klobasi, da je moral slednjič vreči klobaso proč, ker se je vsled vročine spridila.

Mi še enkrat svarimo vse slovenske delavce, naj ne hodijo v West Virginijo, Georgijo, Alabamo in druge države na jugu. Plače so nizke, podnebje nezdravo, z delavci se pa postopa kakor s kaznenci. V časih pa agenti nabirajo delavce tudi za take tvrdke, pri katerih vposleni delavci stavkajo. Torej ne na jug!

Opran grabež.

Postavodajna zbornica države New York je spoznala sodnika Warren B. Hookerja z 76 proti 67 glasovom "nedolžnim". Sodnik Hooker je bil obdolžen raznih sleparstev. O tem smo poročali že v zadnji številki. Časnikarji so torej poročali resnico, ko so trdili, da so se mogočne osebe zavzele za Hookerja.

Sedaj bode zbornica pričela preiskavati sleparstva v Equitable Life Assurance družbe. Čemu komedija? Rezultat preiskave bode enak rezultatu preiskave Hookerja. Škoda za čas in denar!

Temna slika izza farških kulis.

V jako umazan škandal so zamotani župnik Lavrencij A. Ehrhardt, sodnik Izak Hartman alias Hoffmann, advokat Mikka, J. Maloney in neki Harry, znan pri raznih jetničarjih kot stalni gost. Župnik Ehrhardt je žrtev ostalih omenjenih junakov, ki so radi nekega hudodelstva izsiljevali denar iz njega. Slednjič je župniku to izsiljevanje presedalo in izjavil je, da rajše vse prizna in v kakem samostanu dela pokoro za storjene grehe, kakor da bi se dal še v prihodnje izsiljevati denar. Izsiljevače so vse zaprli. O hudodelstvu, katerega je završil župnik, pa vsi v interesu črne zandmerije trdovratno molče. Ne bomo se zmotili, ako domnevamo, da se gre v tem slučaju za kako hudodelstvo zoper pravost, kar je pri celebatarjih že v navadi. Župnik Ehrhardt je vsaj toliko pameten, da prizna, da je tudi človek, ki ima svoje napake, da se s svojimi žegni ne povisuje nad druge ljudi.

Krepke besede.

V Milwaukee zboruje državna delavska zaveza države Wisconsin. Na zborovanju je navzočih 42 delegatov. V poročilu glavnega orga-

nizatorja Weberja se neki odstavek glasi: "Organizirani kapitalisti so od dne do dne brutalnejši, podpirajo jih pa sodniki, ki so vsaki dan pripravljene slediti njih klicu. Zvezna in državna sodišča se pulijo za naklonjenost plutokratov s tem, da ustavno zajamčene pravice delavskega razreda teptajo z nogami in izdajajo izjemne odredbe, in sicer tako, da kaj sličnega še v Rusiji ni mogoče." Nadalje se priporoča za delo nezmožne delavce \$200 penzije na leto. Denar v to, naj bi se dobil s posebnim osebnim davkom.

Lastninska zver.

Kmet George Brown iz New Martinsville-a, W. Va., je zasačil 15letnega dečka Wm. Williamsa na svoji njivi, na kateri je imel zasajeno samo robidje. Ustrelil ga je na licu mesta. Ljudstvo je hudo razburjeno in bi najrajše tega morileca linčalo.

Radi par malovrednih jagod je umoril človeka! Pa nekateri še trdijo, da zasebna lastnina vnema v človeku plemenite nazore. O, sancta simplicitas!

Razočarani špisarji v Chicagi.

Ko je župan Dunne zasedel županski stolec v Chicagi, prejšnji župan Harrison pa zginit z javnega političnega torišča, so pasivni verniki v reforme mislili, da bode kar deževalo koristonosnih reform za ljudstvo. Poobčinjenje prometnih sredstev so ti lahkoverni ljudje videli že servirano na zlatem krožniku.

Sedaj so pa ti reveži razočarani, ko vidijo, da župan odlaša z reformami, da je vse delo meščanskih politikarjev z reformami zaspalo.

Koliko časa bo še treba, da bode ameriško ljudstvo uvidelo, da ameriški meščanski politikarji, kedar zasedejo mesta javnih funkcionarjev, le svoje življenske razmere reformirajo, za ljudske potrebe in težnje se pa toliko brigajo, kakor za lanski sneg??

Naši dobrotniki, milijonarji.

Vsaki dan lahko čitamo v ameriških dnevnikih, da imajo ameriški plutokratični izkoriščevalci odprte svoje denarne mošnjice za cerkve, univerze, za bolne pse in mačke. Nikdar pa še nismo čitali, da bi kak ameriški milijonar daroval nekaj milijonov v podporo ruski ali kateri drugi revoluciji.

In tako je tudi prav! Darovi milijonarjev učilnicam in drugim zavodom so še vedno rodili klečeplatstvo, slavospeve, štreberstvo in garjevce.

Kdo je tramp?

McDewitt, katerega je nek trdosrdni sprevodnik spodil s tovarnega vlaka, je pri požaru v hotelu Deport v Wabashi, Minn., 5 minut kasneje rešil 4 osebam življenje. Dasiravno je bil ves hotel v ognju je McDewitt udril v hotel in prinesel na plano 4 osebe, katere je dim že popolnoma omamili. Pogumni rešitelj, ki ni imel centa v žepu, je zadal precej opeklin.

Ako bi železniški detektivji prijeli McDewitta, ko ga je sprevodnik spodil z vlaka, bi Dewitt sedel v prisilni delavnici, 4 osebe bi pa zgorlele pri požaru.

"Trampi, ki so primorani vsled današnjih družabnih odnosov voziti se s tovornimi vlaki, so po nazorih kapitalistov in njih hlapcev človeški družbi nevarni. Naobratno pa trampji uživajo najvišje družabne časti, ako se vozijo v spalnih vozovih brzovlakov, ker so bili toliko pametni, da so druge ljudi postavnim potom oropali za njih izdelke.

Kdo je torej pravi tramp?

Somišljeniki naročite in priporočajte "GLAS SVOBODE".

Stavka voznikov v Chicagi.

— Stavka voznikov v Chicagi je končana — izgubljena. V resnici je bila stavka že takrat izgubljena, ko so se unijaki voditelji izrekli proti splošni stavki iz simpatije — generalni stavki. In še bolj smešno je, ako danes gospod Dold, predsednik čikaške delavske zaveze, trdi, da je minol čas za stavke iz simpatije, da je treba več opreznosti. Koliko opreznost je pa še treba gospodje nazadnjaški delavski voditelji? Stavka iz simpatije, ki obezja le majhen, neznamen del organiziranih delavcev ni stavka iz simpatije, je le smešen poskus uničiti močno in krepko falanško delodajalcev. Naši, nazadnjaški delavski voditelji v Ameriki so se prokleto malo naučili iz strokovnega gibanja francoskega, italijanskega ali avstrijskega proletariata. Mesto da bi nasprotnika naenkrat zgrabili z združenimi močmi, pa pošiljajo male oddele, na boljše, katere dobro organiziran nasprotnik potolče drugega za drugim.

Stavka je pričela dne 6. aprila in do konca stavke so delodajalci dobili komaj 2075 garjevcev, dasi je stavkalo le 4.620 voznikov. Kakšna bi predla še delodajalcem, ako bi zastavkovali takoj vseh 40 tisoč organiziranih voznikov?

Vozniki so zahtevali splošno stavko, nazadnjaški voditelji so pa s puhlimi govorancami umeli prepričati splošno stavko. Ta igra se bode toliko časa ponavljala, dokler organizirani delavci ne bodo poslali vse voditelje k vragu, vodstvo pa sami prevzeli v svoje roke. To se bode pa še takrat završilo, ko bodo delavci uvideli, da se mora današnja kapitalistično človeško družbo spremeniti v socialistično. Dokler se delavci pehajo za meščanskimi politikarji — republikanci in demokrati, dotlej je malo upanja, da se bodo razmere obrnile na bolje. Ako sta kapitalist in delavski vodja združena v skupni politični stranki, na gospodarskem polju sta si pa nasprotnika, potem to delavcem le škodi.

Stavka je izgubljena rjovejo veselja pijani kapitalistični listi. Ali mislijo ti plačani kapitalistični pisarji, da je s tem zadavljeno tudi, delavsko gibanje? Ne! Pomen stavke ni le v tem, da se bitko dobi, ampak glavni pomen tiči v tem, da se vzdrami delavske mase iz duševnega spanja, da se prično gibati. Naj bode gibanje intenzivno, pogumno ali počasno, vendar je to gibanje le proti najhujšemu sovražniku človeštva — proti kapitalizmu.

Ko delavec prične stavkati, spozna, da je sam le ničla proti mogočnemu kapitalu, da mora svojo moč združiti z drugimi svojimi tovariši, ako hoče iztrgati vseizsesajoci denarni sili košček kruha za sebe ali svojo družino. On se združi s svojimi sotrpini-delavci, da potem združeno naskoči postojanke kapitalistov.

To spoznanje, da poleg njega žive še tisoči in tisoči v istem položaju, da so tisoči in tisoči, ki imajo iste želje, ki stremijo k temu, da porazijo svojega kapitalističnega nasprotnika, je prvi uspeh stavke.

Naj glad prišli delavci, da se morajo po hudem in dolgotrajnem boju vdati — da morajo iti premagani zopet na delo. vendar je pa za vselej izginilo mej delavci napačno naziranje, da vlada mej delom in kapitalom harmonija.

Nikjer delavec tako ne opazuje nasprotnika mej delom in kapitalom, kakor v stavki, nikjer delavec tako hitro ne spozna, česar mu je treba, ako hoče zboljšati svoj položaj, ako hoče povspešiti prepored današnje trhle človeške družbe, kakor zopet v stavki.

Tu se nihče drugi ne bojuje za njega, kakor on sam, tu se uči spoznavati svojo lastno moč.

In to je dobro!

Nova, moderna stiskalnica (preša) za grozdje na prodaj pri John Košeli-ju 351 W. 18th Str., Chicago, Ill.

Kralj Matjaz

Zgodovinska povest.
XVII.

Vedel je dobro, kako vre med kmeti in da se pripravljajo kmetski punt in tega je hotel počakati, kajti med je vse napeljavano, da med tem puntom odstrani sodnika, Završana in se polasti gospe Regine. Vsaj nekaj dni ljubezni je hotel užiti z gospo Regino, potem je bil pripravljen, zapustiti Vrhniko in oditi daleč proč v tuj kraj.

O sasti ljubezni gospe Regine je sanjal Simon Kozina in bil je tako zamaknjen, da ni ni slisal ni, ko je nekdo potrkal na vrata. Koj na to so se vrata odprla in v sobo je planil deček, ki je izročil Kozini listek, na katerem je bila naslikana mrtvaška glava.

Simon Kozina je planil s postelje, kakor da je ležal na žerjavici in njegov od množine zaužitih pijač svetlordeč obraz je postal ves zelen.

— Oče so rekli, da se mudi, je dejal fantič in opazoval, kako se je Kozina hitro oblačil in vtaknil dva samokresa za pas.

— Reci očetu, naj pride, že ve kam, je naročil Kozina dečku in mu stisnil nekaj denarja v roke. Zdaj pa pojdi in glej, da te nihče ne vidi.

Deček je odšel, Kozina pa je iz svoje omare pobiral nekaj stvari in se potem previdno splazil po stopnicah ter krenil na cesto. Ozrl se je na vse strani, a nikjer ni bilo nič sumljivega videti.

— Morda jim le še utečem, je je sepetal in počasi korakal po cesti, kakor je bila njegova navada, kadar so ga videli ljudje.

Kmalu je prišel iz trga čim se je preprčal, da ga nihče ne opazuje, je ubral pot pod noge in bežal kar je mogel, oziraje se vsak hip nazaj, če mu nihče ne sledi. Kmalu je prišel do gozda in se zdaj oddahnil. Tu se je čutil varnega in tu je ostal do noči.

Ko je bilo na Vrhniki že vse mirno, se je Simon Kozina odpravil na mesto, kamor je moral priti njegov svarilec. Pod starim orehom za obsežnim vrtom se je Kozina ulegel na tla in čakal.

Končno se je priplazil svarilec, pisar sodnika Završana, in je Simonu Kozini razložil, da je izdan in razkrinkan in da ga čakajo vesala, če ga dobi gosposka v roke.

— Dolgi Laban te je izdal Erazmu, je pripovedal pisar in zdaj ti je vse za petami. Erazem te z dvema stražarjema čaka pri neki ogljarski koči na Lesnem brdu, Zvršan je spravil pol Vrhnike na noge in vse preži nate, ker mislijo ljudje, da si le slučajno odsoten. Jutri pa pride iz Ljubljane dež. glavnik in ukazano je že, da če se ne vrneš, se preišče vsa okolica. Glej, da o pravem času izgineš, sicer se ti zna slabo goditi.

Simona Kozina je prijateljevo pripovedovanje silno potrlo. Spoznal je, da mu ni več obstanka na Vrhniki, da mora še to noč bežati in težko mu je bilo, posebno zaradi gospe Regine. A kmalu se mu je zjasnilo lice in tiho se je smejal ter si mel roke.

— Mojega denarja pa le ne dobe in mene tudi ne, je rekel pisarju. Ti si mi bil ves čas dober in zvest prijatelj. Ali se še spominjaš, ko sem te bil lačen in brez vinarja v žepu srečal gori pri Brezovici? Od tistega dne sva bila zaveznika. Zdaj si mi celo rešil življenje.

— Da je rekel pisar, rešil sem ti življenje. Upam, da se mi izkažeš hvaležnega.

— Nisem nehvaležen človek, je odgovoril Kozina in pokažem ti to še danes. Pojdi z menoj.

Šla sta čez polje v smeri proti Bevkam. Daleč zunaj blizu samotne kočice ob Ljubljani, kjer so svoj čas cigani napadli menihe, se je Kozina ustavil blizu drevesa in rekel svojemu spremljevalcu:

— Tu mi poničaj odkopati zemljo.

Z noži sta odkopala nekaj zemlje in kmalu spravila na dan usnjeno vrečo.

— To je cel zaklad, je dihnil pisar in tehtal vrečo. V njegovih očeh je zasijal plamen poželjivosti in vsi se je tresel, ko je Kozina odvezal vrečo in se je videl blesk zlata in srebra.

— Vsak polovico, prijatelj, je rekel Kozina in začel denar zlagati na dva kupčka, med tem ko je pisar pazil, če ju nihče ne gleda.

Ali pisarjevo oko je vedno uhajalo nazaj k kupu zlata in srebra, ki je ležal pred njim in v njegovi duši so se začele porajati grozne misli. Kozina je sedel na tleh in je bil sklonjen nad denar. Pisar je sel nekajkrat okrog njega, kakor bi motril okolico, ali njegovo oko se ni odmaknilo od Kozine. Naenkrat se je ustavil, bliskoma se je nagnil k Kozini in ga z obema rokama zgrabil za vrat. Slisat se je hrupav, grgranju podoben vzlik. Kozina je s silo obupa poskušal se oprostiti iz pisarjevih rok. Zvijal se je pod njegovimi rokami, ga praskal in se premetaval, a pisarjevih roke so ga držale, kot da bi bile od železa. Kozina je začel omagovati, njegovi prstje, ki so trgali pisarjeve roke, so odnehali, telo se je nekoliko sesedlo. Pisar ga je potegnil k bregu in ga vrgel v Ljubljaničo, voda je zapluskala in Kozina je v nji izginil kakor kamen. Pisar je potem denar pospravil v vrečo in bežal z njo proti Vrhniki.

Sodnik Završan ni imel mirne ure. Ko Simona Kozine ni dobil na njegovem domu in je izvedel, da je bil malo časa poprej odšel, je poslal svoje ljudi na vse strani ga iskat, a iskali so ga zaman. Obenem je Završan preiskal Kozinovo stanovanje, a ni razen obleke ničesar našel. Ker ni bilo dobiti nič denarja, je Završan takoj sklepal, da je bil Kozina posvarjen in da je pravočasno odnesel svoj zaklad.

Poslal je sela k ogljarski koči na lesno brdo, a ko je ta ponoči prijezdil nazaj, ni imel drugega sporočiti, kakor da stoji Erazem na straži, Kozina pa da se ni prišel iskat ondi zakopanega zaklada.

Vrhnika je bila seveda vsa pokonci. Kakor blisk je šla od hiše do hiše vest, da so cigani umorili prijorja Celestina in sicer s pomočjo Simona Kozine ter da so vsi v Bistri zaprti kmetje nedolžni, da so bili po krivici vrženi v ječo, trpinčeni in nekateri izmed njih tudi že umorjeni. Zavladala je velikanska razburjenost in Završan je z Magajnovno pomočjo le z veliko težavo ubranil ljudem, da niso kar ponoči šli nad samostan in poskusili s silo osvoboditi nedolžne jetnike.

Naslednjega dne je prišel sam deželni glavnik z različnimi uradniki na Vrhniko. Sprejela ga je nepregledna množica, kajti prišlo je na vse zgodaj vse polno ljudstva iz

bliznjih in tudi iz oddaljenejših vas prepričan se, če se je res izkazala nedolžnost jetnikov.

Deželni glavnik in njegovi spremljevalci so se ustavili pri Završanu in so tam na dolgo in na široko zadrževali Erazma. Ta je dež. glavniku vse natatno razložil, kar je bil izvedel. Ker mu je dež. glavnik dal slovesno obljubo, da je prost vsake kazni, kdor mu je razodel resnico o smrti prijorja Celestina, se ni Erazem čutil več vezanega in je povedal, da mu je razkil ves dogodek dolgi Laban.

— In kje je zdaj ta mož? je vprašal dež. glavnik.

Erazem je moral povesti glavo in pripoznat, da ne ve, kam je izginil Laban.

— Glavna priča je izginila in izginil je tudi obdolžen Kozina — in Vi hočete naj se verjame Vašim besedam?

— Pripravljen sem storiti najsvetejšo prisego, da sem vse tako povedal, kakor mi je zaupal dolgi Laban, je rekel Erazem s slovesnim glasom. A njegova ponudba ni napravila nobenega vtisa.

— Ljubi moj gospod, je rekel dež. glavnik, jaz sicer čisto nič ne dvomim, da govorite resnico, ali kar pravite, to ni nikak dokaz.

Dež. glavnik je kmalu zaključil zasliševanje in je povabil Završana, Erazma in Strnišo, naj gredo z njim v Bistvo.

Ko so zapustili hišo, je množica veselja zavrisnila, misleč, da je že vse v redu in da bodo zdaj jetnike zpusili, a vrisk je hipoma utihnil in zavladala je plahost, ko so ljudje izvedeli, da dež. glavnik in njegovi spremljevalci nič prav ne verujejo Erazmu in da pojdejo šele v Bistvo poizvedovat, kako in kaj da je na stvari. Dalje prihodnjic.

Tiskarna

Glas Svobode

Vsem društvam in posameznikom se priporoča tiskarna "GLAS SVOBODE" za nabavljenje vsakovrstnih tiskovin. Tiskarna je opremljena z najboljšimi stroji in najmodernejšimi črkami in je lastnina delavcev. Tukaj ne gre denar v žep posameznika, ampak ves dobiček se vporabi za agitacijo. Tiskarna "GLAS SVOBODE" je unijska tiskarna, kjer se dela le osem ur na dan in se plačuje delavcem unijske plače. Sodrugi, ki žive v mestih, kjer ni unijskih tiskarn, naj pišejo upravništvu za pojasnila. Tiskarna preskrbi tudi prevode iz tujih jezikov na slovenski jezik ali pa naobratno.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cenil.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Čez malo časa ima odpluti prvi parnik novega parobrodne družstva. Mnogo naših rojakov kupilo si je vsaj po eno delnico, a večina od njih pa po več delnic. Večinoma so pa to ljudje, kateri so po več let med svetom ter jim je dobro znano kake koristi douša tako parobrodno društvo našim rojakom, posebno pa delničarjem. — Priporočamo toraj, da naj si vsak po mogočnosti nabavi kolikor mogoče več delnic, onim pa kateri ne razumeje popolnoma koristi tega družstva, priporočamo, da naj se pismeno obrnejo na nas, da jim stvar popolnoma razjasnimo.

FRANK ZOTTI & CO.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—
S tem predplačam na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigrbno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrhu, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.
S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošiljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Črtice iz življenja v stari domovini.

Nekaj napredka je viditi tudi pri nas, kar ga pa je, se je zahvaliti možem, ki niso bili, ali niso prijatelji kat. duhovenstva. Tisoč in več sto let nas je kat. duhovenstvo izgojalo in posedali smo v tem času dosti sveta. Zgubili smo ga in najboljši v Koroški, Gorenji Stajerski — ob morju in danes nas je tako malo in najtrdnjši naši ljudje v Ameriki, doma pa nastaja hiranje tudi naše rase, ker skrbijo za zaploditev najrevnejše narave. Zahvalen mora biti človek, kateremu je na srcu dom in narod, da je še kaj mož, ki se upajo nastopati proti mogočnemu kat. duhovniku, ker le-ta je najbrezobzirnejši, najmaščevalnejši člen človeške družbe, da si nosi vedno ljubezen do bližnjega na jeziku. Liberalci biti se pravi pri nas skoro trpeti duhovnik hujska proti njemu vsaj bolj nespametne ljudi v spovednici ali v zasebnem pogovoru. In to stori prav filotajmo. Liberalizem je prehod v socializem. Liberalizem je razbil prejšnje gospodarstvo grajščakov in duhovnikov, rešil kmeta tlakarstva tem ljudem. Postavil je sicer drugo in svoje gospodarstvo, ki ima tudi svoje suženstvo v fabričnem in drugem delavstvu, ali liberalci je razvezal gospodarske moči z upeljativjo proste lastine, uzmogočil je stem napredek vede, posebno naravoslovnih znanosti, mehanike, tehnike, uzmogočil pridobitev večjih premoženj in stemi stvarjenje zdajšnjega velikanskega gospodarstva na kmetiji, v rokodelstvih, industrijah, prometu. Samo v enem stoletju, v pretečenem 19. stoletju se je razvilo več kulture, omike gospodarskih in duševnih moči, kakor v vseh 1800 letih prej.

Kat. duhovnik je z njegovo vedo, njegovim gospodarstvom prejšnjih stoletij napram zdajšnjemu učenjstvu in velikom tehničnem delu bodi v kmetiji ali obrti prtljivec in ni sploh več upoštevati. Prirojil je verstvo in vso svojo izgojo, ureditev stanovskega svojega življenja gospodarstva, kakor je bilo srednjeveško kotalarsko gospodarstvo. V tem pojmovanju, v tem svetskem naziranju in posebno v tem da je on prvi za bogom in od boga poklican svetski vladar, še danes živi, da si mu je liberalizem podrl njegove stavbe in tudi njegov nauk o nebesih, peklu, vceh, čudežih.

Kot razvalina prejšnjih časov stoji ta stan v našem času in smešen je, ko uči ljudi, da stradanje na zemlji v nebesa pomaga. Ljubezen do bližnjega iz usmiljenja, kakor jo je on imel sicer na jeziku, a ne v srcu, ljubezen zaradi kriščeve, božje volje, ne velja več; *nemilost, ampak pravo, gospodarsko pravo*, se glasi zdaj kot verski nauk. Zdaj se glasi:

"Dajte masam ljudstev njena prava; masa dela, masa proizvaja bogatstva zdajšnjega gospodarstva, zdajšnje kulture. Ne almožne, ampak pravo! In tu nastopajo, že drugačni duhovniki, ki učijo, pridigujejo: človek s človekom, živeti in živeti pustiti druge. Nič več ričeta v samostanski kuhinji. Vi specijalisti v najemodajanju nebes, Vi se morate spremeniti s časom in njegovim gospodarstvom. Vse se spreminja in tudi češčenje božanstva."

Zdaj, že gre liberalizmu za gozdico. Sam je pripravil pot socializmu. Vse njegove naprave, vse njegovo gospodarstvo navaja, pripravljiva socialistično. V socialističnem gospodarstvu pa ne bo vladanja, kakor je sedaj rimski papež in duhovenstvo bo prikrojeno novi gospodarski struji! A kjer se liberalci svojega dela še ni storil, tam je dobrotljiv, koristen delavec še liberalizem. Podirati staro poslopje je dostikrat nevarnejše, flega zidati novo. Na Slovenskem je liberalci ta podiralec starih ruševin. Ako se hoče Slovenec rešiti narodne smrti, postati mora pred vsem dober gospodarski delavec. Brez šole, dobre realne, tehnične šole to ne more postati. Na poti do te in sploh do večje omike stoji kat. duhovnik. Njegov nauk ne sme priti v dotiko z naravoslovnimi vedami, večja omi-

ka ne strpi njegove majhne omike kot bodi kje merodajne. A on hoče vladati, móra, ako hoče živeti, bogatstva ohraniti, ki jih je nabral tekom tisoč let. On ne more drugače, kakor polena metati novodobni izgoji, šoli. Ako hoče Slovenec prej ko slej postati člen onih socialističnih strank, ki masam utiravajo pot iz teme k luči, iz stradanja do popolnega srečnejšega življenja, mora pridobiti več znanja in postati mora moderni kmet in dobro šolan obrtni delavec. Ako hoče Slovenec na svoji zemlji, ki ni skopušna, vstvariti kaj prida gospodarstva, mora razdreti vso zvezo z glavnim zastopnikom tlakarskega gospodarstva. Zadruga je njegova bodoča družitev, ali ne zadruga, kakor je bila na srednjeveški grajščini ali v samostanju; tudi taka ne, kakor jo je gojilo od vlade duhovnikov oproščeno meščanstvo srednjeveških mest, ki je sicer lepo pokazala svetu, kaj premore vzajemnost mej ljudmi; naš čas in naše gospodarstvo ima take oblike zadruge, ki pokončevajo vladanje, gospodarstvo posameznih, ali stanov, ki pa tudi odvečno vidijo vladanje. Uradnik bo gospodarski delavec, zabavnik, učitelj, ne pa jetničar, policaj.

Da zamorejo mase priti do večje omike, kažejo nam danski kmeti, nemški, angleški delavci. Japonci, ki imajo le malo z verskimi stvarmi opraviti, ki ne poznajo latinščine in grščine, so pokazali katoliškemu in pravoslavnu svetu, kaj premore v tehnični šoli izučeni človek in da je mogoče, da postane ves narod deležen te šole. Protestantovski narodi so v vsem jakši od katoliških; znanost je v številki dokazala manjšo vrednost katolika kot delavca, gospodarja. Boj za biti ali ne zahteva, da se katoliški narodi utirajo v drugo stremenje, drugo svetsko naziranje, ki ne zaupa več na nebesa, s katerimi je doslej varal o ljudstva kat. duhovenstvo, povzdiguječo revu, trpljenje kot sredstvo za pridobitev nebes. Življenje je prva in dobro življenje. Pa dokler bo obstajalo še izčrpanje mas, vender ta funkcionar, kat. duhovnik nima nobenega prava več, predobro živeti od žuljev mas. On ne more več zaslužiti tega plačila, ker nima več posla v našem gospodarskem in tudi ne več duševnem življenju. Preživel je kot gospodarski in kulturni činitelj.

Na Slovenskem bo še dosti treba boja stem zastopnikom srednjega veka. Lahko še živi pri nas od neomikanosti našega kmeta v izobilju in lahko ta duhovnik gospodarske in moči volilca-kmeta izrablja za svoje boje proti liberalcem in socialistom.

Iz tega stališča vzeto, storil je dr. Tavčar dobro delo, ko je v aust. parlamentu razkril gospodarsko in duševno ropanje naše kmetske mase po kat. duhovniku.

(Pride še.)

Listu v podporo.

A. J., Roslyn, Wash. \$0.50
J. K., Taylor, Wash. \$0.25

Neozdravljiva bolezen.

Ga. Ana Kvinta iz Hallettville, Tex. nam je pisala naslednje:

"Bila sem skozi dve leti težko bolna. Rabila sem razna zdravila, ne da bi opazila kako najmanjše zboljšanje. Mislila sem že, da je moja bolezen neozdravljiva. Mej tem me je nekdo opozoril na Trinerjevo zdravilno grenko vino, za kar sem vprav hvaležna. To domače zdravilo je zvršilo čudovit učinek. Moja telesa moč se mi je pričela vračati in kmalu sem popolnoma ozdravela, zadobila sem zopet popolno življensko moč. Sedaj lahko zopet oskrbujem moja otroka."

Trinerjevo zdravilno grenko vino lahko brezdomno pomnoži in ponovi kri v človeškem telesu, ki je podlaga telesni moči in zdravju. Ta pripomoček se priporoča v vseh slucajih, ako se izgubi slast do je di, ali pa če se oznanja kaka bolezen. Boljšega zdravila ga ni za pokvarjen želodec.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

POSEBNI OGLAS.

Nova prekomorska črta—Sredozemsko in Adrijsko morje.

Cunard Line.

ustanovljena leta 1840.

S 26. aprilom 1904 so pričeli pluti parniški Cunard Line iz New Yorka preko Neapolja v Trst in Roko.

Parniki plujejo iz New Yorka:

Pannonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 9,851 ton) dne 25. jul. t. l.
Ultonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,402 ton) dne 27. jun. t. l.
Slavonia (nov parnik, z dvojnimi vijakom, 10,605 ton) dne 29. avg. t. l.
Kasneje odpluje vsakih 14 dni en parnik.—Pri naših agentih dobite vozne listke po najnižji ceni. Tretji razred je opremljen z vsem modernim komfortom. F. G. Whiting, ravnatelj na Dearborn in Randolph ulici, Chicago.
Se iščejo agentje!

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,

459 W. 18. St. Chicago,

se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštnine.

William Sitter

26 Franklin Extension
Lakewood, Ohio.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Pozor!

Slovinci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

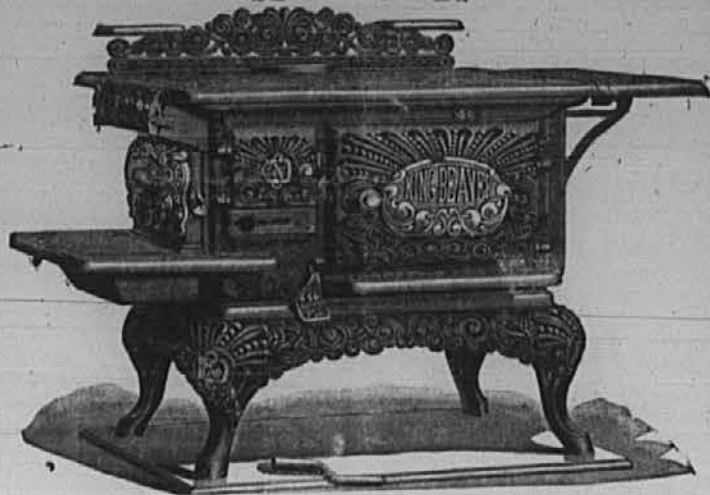
Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače—najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM,
da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni
Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

DOBRO PREBAVLJANJE.

Ne samo veselje in udobnost življenja ampak tudi vspeh življenja je odvisen od dobrega prebavljanja

Severov želodečni grenčec

ozdravi vsake vrste neprebavnost in dispepsijo, ne glede na to, kako dolgo je že trajala in kako hude bolečine je povzročevala. To zdravilo je že staro, a povsem zanesljivo. Cena 50c in \$1.00.

"Hvala in slava"

Čislani gospod: S tem se Vam srčno zahvaljujem za pomoč in za popolno ozdravljenje, ki sem je zadobil od Vašega izvrstnega želodečnega grenčeca. Dokaj časa sem trpel vs ed slabotnega želodca in izgube apetita, a navzlic rabi drugih takozvanih "zdravil", nisem mogel najti od pomoči. Slednjič sem šel v prodajalnico C. F. Zaruba & Co., v Clarksburgu, W. Va., ki imajo Vaša zdravila v zalogi, kupil eno steklenico Vašega želodečnega grenčeca ter ga takoj pričel uživati. Še celo ped porabo cele steklenice se mi je pričelo boljati in sem zdaj do cela zdrav. Hvala in slava Vam! Priporočil bom Vaša zdravila vsakomur.

Z visokim spoštovanjem

M. LYDA,
presednik odb. 340 Nár. Slov. Spolek,
Clarksburg, W. Va.

Srčni udarci pošiljajo življensko kri v vsak del telesa. Ako imate kak nered s srcem vsled slabosti in nepravilnega bitja, to lahko takoj opazite poudarjih.

Severova srčna tonika vam takoj odpomore, če jo pravočasno začnete uživati. Ojači vsako slabotno srce. Cena \$1.00.

Čista kri pomenja zdravje in moč ter moško in žensko lepoto. Je-li Vaš obraz popačen s spuščaj? Rabite

Severov kričistilec takoj in preženite nečistobo iz telesa. Ta kričistilec bo podelil moč in lepoto. Cena \$1.00.

Vesele matere.

Materinstvo je največje in najsvetejše bogatstvo žene. A vsaki ženi ni podeljeno to, da bi postala mati.

Severov ženski regulator

je najboljši krepilec za ženski sestav. Stori nosečnost varno in možno, ter povzroči da se porod slavi kot vesel pojav, mesto objokuje kot nesreča. Cena \$1.00.

SEVEROVA ZDRAVILA so na prodaj v vseh lekarnah.

Zdravniški nasveti se dajo brezplačno.

Ples sv. Vida se pokaže navadno v otroških letih. Njegova žrtev izgubi vsako moč nad svojimi udi. Dostikrat ne more otrok sam hoditi ali si pri jedi samemu sebi pomagati.

Severov nervoton

ta neprecenljivi krepilec živcev in ojačevalec, ozdravi ples sv. Vida. Cena \$1.00.

Zoper drisko, poletno bolezen padavico, zvižanje in krč ter kolero v želodcu, je najboljši

Severov lek Zoper kolero in drisko

V kratkem času odstrani bolester dovede okrepujoče spanje. Cena 25 in 50c.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:
za celo leto\$1.50
za pol leta 75c
ZA EVROPO:
za celo letokron 10
za pol letakron 5

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
slededi:

"Glas Svobode"
683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.

Pueblo, Colo.

18. julija 1905.

SLIKA IZZA KULIS POLITI-
KARJEV.Grahek na dan volilne zmagde de-
mokratov.

Grahek: Ho, ho, ho, zmagali smo. Moj Jože bo jeznil konja, jaz bom pa ceste škropil. Juhej! 100 tol. na mesec, to bo življenje. Jaz bom že pokazal Badovincu. Ako bo če biti policaj, se mora pri meni zglasiti za službo. Permejstokrat tako je in nič drugače.

John: Dobro jutro, Tone!
Tone: Dobro jutro, dobro jutro, John!

John: Kje si bil tako zgodaj?
Tone: Pri Graheku.

John: Kaj si šel k njemu?
Tone: No, saj veš, da so izvoljeni sami demokratje. Sel sem prosit dela.

John: Kakšno delo?
Tone: Grahek bo škropil ceste. Sedaj na rabi hlapca pri konjih.

John: No, in kaj ti je rekel?
Tone: Eh, vprašal me je, koliko zahtevam na mesec.

John: In koliko si zahteval?
Tone: Trideset, pa hrano.

John: In kaj je rekel na to?
Tone: Saj ga poznaš. Začel je računati. — Jaz dobim sto od konj. Tebi trideset, hrana petnajst je 45 na mesec. Konji stanejo 15, torej vse skupaj 60 na mesec. Meni ostane 40 tol. No, well, le pridi prihodnji pondeljek!

John: Torej dobiš dobro delo?
Tone: Rekel je —

John: Reci mu, da Ti izroči bolj pametne konje, kakor je on.
Tone: Ha, ha, ha! Če bodo konji tako neumni, kakor je on, vbi-jejo mene in razbijejo voz.

Tone pride v pondeljek h Graheku na delo.

Tone: Dobro jutro, Grahek.
Grahek: Bog daj, bog daj!
Tone: Prišel sem, saj ste mi rekli —

Grahek: Da bi le hudič vzel vse demokratje. Veš Tone nič nisva dobila. Jaz in Jože sva ostala na cedilu. Bodovinec je postal policaj, da si ni nič zanje storil. Permejstokrat jim bomo že pokazali pri prihodnjih volitvah. Pred volitvami so nam obljubili vse, sedaj pa dajo nič. Hudič naj vzame vse!

Ljudski glas.

Grahek, ali ne veš, da so te demokratje prav pošteno vodili za nos, dokler niso imeli svojih mandatov v žepu. Tako naj bi se godilo vsacemu službodolcu, ki radi tega priporoča svojim rojakom političnega kandidata, da bi dobil kako službo.

Pridemše.

MORA.

Pojdite na cesto, oglejte si mimo-idoče ljudi natančno, ne glejte jih površno, skušajte se zaglobiti v njih duše in misli in čitali bodeite neizmerno gorje.

V delavskih predmestjih, v predmestjih bede in siromaštva srečavate tope ljudi; tu vse mehanično

drvi naprej, urno, brzo — zvečer se pa vse vrača trudno, počasnih korakov domov.

Ali so to ljudje, se bode vprašali, tisti ljudje, ki se s tem ločijo od živali, da lahko mislijo s svojo pametjo in ki so najvišji stvar na svetu?

Lakota, beda, topost se čita na njih upadlih, velih obrazih — njih zahteva je le delo in zopet delo.

Njih zahteva? Seve, to ni njih lastna, prava in resnična zahteva. Ne, to je zahteva, katero rode lakota, beda, siromaštvo. Glad in beda potiskata ljudi na živalsko stopinjo.

Ko se je proletarcev vsedel za bogato obloženo mizo človeške družbe, je našel vsa mesta zasedena, okoli-mize so sedeli le ljudje, kojim so rojenice že ob rojstvu nasule zlata v zibelj ali pa ljudje, ki so druge ljudi zakonitim potom oropali za njih zaslužek. Vse je bilo lastnina, vse je imelo svojega gospodarja. Nihče ni vabil proletarcev — ne bog, ne svetniki — naj uživajo, kar je narava rodila in kar so izdelale njih um in njih pridne roke. In tako je ostalo proletarcev na izbero le lakota ali pa priznanje tujega gospodstva. Proletarci so se morali odpovedati svoji volji, svojim mislim, svojim željam — odpovedati so se morali sploh človeškemu življenju vobče. Proletarci nimajo nič, oni nimajo proizvodnih sredstev, torej ne morejo za sebe proizvajati, pač pa se morajo zadovoljiti z drobtinicami, ki padajo raz gosposko mizo. Tako je v današnji človeški družbi, o kateri trdijo hinavci, da je ustvarjena po božji volji, da je v nji kruha za vse ljudi, da je za vse enaka pravica id.

Akoravno proletarci vedno ne razumejo popolnoma pravih vzrokov njih bede in trpljenja, vendar se zavedajo, da se jim godi nezgodna krivica. In ta zavest jih tlači kakor mora, da topo in klaverno korakajo po ooti življenja.

Ali so ti odrasli proletarci isti ljudje, ki so v svoji mladosti, dasiravno so bili oblečeni v slabo, strgano obleko, veselo vriskali in brezskrbno kramljali med seboj? Kje so njih upi, kje njih nade? Zamrlo je vse v njih.

In kaj je postalo iz otrok bogatimov — potomcev lastnine, ki so se v mladosti veselo igrali s proletarskimi otroci?

Le-ti niso vendar trpeli gladi in revščine! Ne, ampak vpregli so jih kakor žival v jarem — v konvencionalne na tsočih straneh omejene družabne forme, da hiraio pod mrtvim zunanjim lišpom. Uživanje se spremeni pri njih v strast. In proizvodi, katere proizvajajo novodobni tlačani, so bogatim postopacem prokletstvo, ker si domišljajo, da se za denar vse dob, se pogrezajo čim dalje bolj v moralnem močvirju, stopajo vedno bolj nizdol — na živalski nivo; človek se pogreza vsled stremljenja za vse-zdravilom — lastnino in denarjem.

Mora toraj tlači vse ljudi. Bogatini, ki se boje vsled današnjega napačnega naziranja o lastnini za svoj imetek in denar, iztrgajo vse kar je še človeškega v njih in praznujejo pravcate krvave orgije, ako brezposestni sloji zahtevajo svojih prvic.

Tako nas mori mora vse — sapa nam pohaja.

Ako se pa nočna tema umakne jutranji zarji — nekaj globokih, prav globokih dihlejev — in mora izgine, mi smo svobodni.

Calumet, Mich.

18. julija 1905.

Že dolgo ni bilo nobenega glasu iz bakrenega okraja v našem priljubljenem delavskem listu. Nikar ne mislite, sodr, urednik, da v tem času ni bilo važnih dogodljajev v naši slovenski naselbini. Nesreče na delu so istotako na dnevnem redu, kakor drugod, kjer delavci v potu svojega obraza spravljajo zaklade za kapitaliste na beli dan. Ali danes ne bom poročal o nezgodah, ki zadevajo delavce vseh narodov v enaki meri in širijo med njimi solze, bedo in glad, ampak bavil se bom bolj z našimi notranjimi zadevami.

Sodrug urednik! Ali memite, da je v slov, društvih, ki imajo kacega

svetnika za reklamni ščit, v resnici pravo bratoljubje doma? Vi lahko poročate da, jaz pa pravim ne.

Dne 16. jul. so tukaj pokopali člana društva "sv." Jožefa. To društvo šteje približno 500 članov in je najstareše slovensko društvo na Calumetu. Ker je bila nedelja, sem mislil, da se bode pogrebevec kar trlo, ker po katoliških nazorih spada pokopavanje mrličev med "telesna dobra dela usmiljenja".

No, pa sem se zmotil. Društvenikov je prišlo toliko k pogrebu, da so mrtveca komaj na voz in iz voza nesli. Kaj ne sodrug urednik, tudi pristno katoliško!

Ime nesrečnega rojaka, ki je izdihnil daleč, daleč od svoje domovine mi ni znano. Pa to nič de! Gotovo je bil umrl rojak starokopitnih nazorov in se ni zavedal svojega delavskega razreda, kar dokazuje, da je bil član društva, ki ima za reklo "sv." Jožefa. Ali vzlic temu se ga tudi mi spominjamo s tem, da mu kličemo: Lahka ti zemlja v tujini!

Klerikalna bisaga v Calumetu tudi nima dna. V nedeljo, dne 10. jul., je župnik Klopčič rotil vernike v cerkvi, da naj dajo kaj za cerkev, ko je vendar plačilni dan. Ali delavec v resnici nima pred temi be-rači nikdar nima?

Župnik naj se obrne do tistih ljudi za denar, ki so si omislili dragoceno cerkev, delavce naj pa pusti v miru, kjer jih ni nihče vprašal, kakšno cerkev si delavci žele. Ali so morda takrat naši prvaki z župnikom na čelu ugibali: Kaj bomo upraševali delavce, saj ti morajo tako plesati kakor jim mi zvižgamo?

No, pa se bode urezali. Tudi delavcem se je pričelo svitati. Delavci niso tako neumni in zabiti, kakor si domišljajo župnik in naši prvaki. Delavci dobro vemo, da nam cerkev ne prinaša nobenega haska, pač pa je molzno sredstvo, s katerim se delavcem vlečejo centi iz žepov.

Mi ne želimo cerkve, pač pa slovenski delavski dom, v katerem bomo na sestankih razmotrivali gospodarska vprašanja, se učili socializma, znanosti in vede.

Mi si želimo slov. delavski dom, ker potrebujemo zatočišče, za bolne, pohabljen in stare delavce, ki so v boju za obstanek obnemogli, katere današnja krivična in hinavska človeška družba pomeče na cesto, ko jim je izpila kri in mozeg.

Z nepotrebnimi stavbami a la cerkev se pa pojdite solit!

Naročnik.

Slovensko-angleški-rečnik

kateroga prodaja

V. J. KUBELKA, Box 744, NEW

YORK, N. Y.

(cena mu je samo 60 ct.)

Pri naročilu tega slovarja, ki ima obliko žepne knjizice, priložite znesek 60 ct. v poštinih znamkah ali pa Post Money Order na zgoraj omenjeni naslov.

Knjiga "OPATOV PRAPOR-ŠČAK," spisal F. R. je izšla. Ta zanimiva zgodovinska povest je izšla kot podlistek v "Slov. Nar." in "Glas Svob". Knjiga obsega 211 strani in stane 50c. poštnine prosta.

Kdor želi knjigo prodajati, naj se zglasji za pojasnila pri upravnistvu "GLAS SVOBODE".

683 Loomis St. Chicago, Ill.

Slovinci, če imate opravke v mes-tu zglasite se pri

B. Režabek-u,

283 Seneca St. Cleveland, O.

Tu dobite vedno sveže pivo, fino vino in žganje, pa prost prigrizek. Naročeno kosilo 15. centov.

Na prodaj

posestva proti takojšnje-mu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Slovincem in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

PROSTA ZEMLJIŠČA**8, 000, 000 ORALOV.****V zapadni Dakoti**

ob

Northern Pacific železnici.

Po zemljevide in letake pišite na C. W. Mott, General Emigration Agent, St. Paul, Minn. Za ceno in informacije pa na C. A. Mathews, General Agent Passenger Department, 208 S. Clark St. Chicago, Ill.

Kdor hoče kmalo dospeti na Kranjsko, Koroško, Spodnje Štajersko ali v Istrijo, naj se posluži parnikov francoske družbe **Compagnie Generale Transatlantique.**

—LE 6 DNI NA MORJU—

SAMI BRZOPLOVNI PARNIKI.

Parniki odplujejo iz New Yorka v Havre vsaki četrtek vsakega tedna točno ob 10 uri zjutraj iz pomola 42 North River ulici. Kedar dopine parnik v Havre, odpotujejo potniki takoj z vlakom proti svojemu cilju. Vozni listki na prodaj v Ljubljani in Trstu. Pojasnila dajeta:

EUGENE DE BOCANDE, glavni agent za Ameriko in Canado, 32 Broadway, New York.
MARICE W. KOZMINSKI, glavni agent za zapad, 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

DVOJNO KEGLJIŠČE! PROSTI PRIGRIZEK!

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem v soboto dopoldne dne 17. jun. t. l. odprl gostilno z dvojnimi kegljiščem na vogalu Laflin in 30 ulice in Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Priporočam svojo gostilno vsem bratom Slovincem, Hrvatom in drugim bratom Slovanom v obilen poset.

Točim vedno sveže pivo, najboljša vina in likerje. Prodajam najfinejše smodke. Dober, prost prigrizek vsakomur na razpologo.

John Kumar, gostilničar.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERSČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERSČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljave** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozorja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

Do sedaj prijavljeni delegatje za glavno zborovanje S. N. P. J. v mesecu septembru t. l.

Ivan Stonich, za društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.
 Matija Strohen, za društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.
 Matija Pečjak, za društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.
 Nace Zlemberger, za društvo "Bratstvo" št. 4 v Steel, O.
 Frank Miklaučič, za društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.
 Josip Matko, za društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.
 Frank Leves, za društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kana.
 Louis Logar, za društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.
 Mike Zugel, za društva "Edinost" št. 12 v Murray, Utah in "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.
 Josip Kunčič, za društvo "Bled" št. 17 v Lorain, O.
 Pongrac Jurše, za društvo "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.
 Karol Mackovšek, za društvo "Edinost" št. 23 v Darragh, Pa.

POOBLAŠČENI DELEGATJE.

Frank Klobučar, od društva "Delavec" št. 8 v S. Chicago, Ill.
 Martin Konda od društva "Sokol" št. 11 v Roslyn, Wash.
 Martin Konda, od društva "Edinost" št. 13 v Wheling Creek, O.
 Frank Klobučar, od društva "Sloga" št. 14 v Waukegan, Ill.
 Frank Klobučar, od društva "Orel" št. 21 v Pueblo, Colo.

Pristop.

Društvo "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Štefan Kuretič št. 1017. Društvo šteje 48 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Bratstvo" št. 6 v Morgan, Pa.: Richard Kolman št. 186. Društvo šteje 53 udov.

Društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Ivan Zupančič št. 236; Frank Kos št. 489; Frank Kokelj št. 711. Društvo šteje 41 udov.

Prestop.

Od društva "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: k društvu "Šmarnica" št. 24 v Jenny Lind, Ark.: Ivan Arhar št. 303. Prvo društvo šteje 58 in drugo 12 udov.

Od društva "Zarja" št. 15 v Ravensdale, Wash.: k društvu "Zora" št. 25 v Tercio, Colo.: Frank Krefel št. 518. Prvo društvo šteje 23 in drugo 23 udov.

MARTIN KONDA, I. r. tajnik.

Vsem krajevnim društv. oziroma članom S. N. P. J.

V številu 28, "Gl. Sv." je sodr. Petrič stavil nekatere nasvete in bodril brate S. N. P. J. k razmišljanju in ukrepu za povzdigo naše gospodarsko podpirne organizacije.

Kar se tiče razprave sodr. Petriča, sem do pičice njegovega mnenja; v občevanju z zavednimi rojaki sem pa prišel do zaključka, da se večinoma strinjajo z njim.

Začnimo pri bolniški podpori. Družinski oče zbolil, ali ga pa zadene kaka nesreča. Sedaj pa dobiva \$6 tedenske podpore. Ta podpora zadostuje komaj za najslabša zdravlila in zdravnik. Ali od česar naj živi njegova družina? Vzemimo naobratno, da zbolil kak neoznejen član. Ali zadostuje \$6 na teden za hrano, stanovanje, zdravnik in zdravila? Kakšni so še le troški, če je treba operacije? To najboljše dotični ve, ki je že to skušil.

Bratje, ali ne bilo umestno, da se bolniška podpora po možnosti zviša, usmrtna pa zniža? Tu mi bodo pač nekateri bratje ugovarjali, češ, da je družina po smrti reditelja potrebna še večje podpore. Je pač res! Ali preudarimo, katera družina je večje podpore vredna, tista, ki je brez vseh sredstev, ali ona, ki mora poleg izgube svojega reditelja skrbeti še za zdravniško pomoč, hrano in stanovanje?

Sploh mora biti pa naš namen, da kolikor mogoče naših članov ohranimo življenju, kar je pa le mogoče, ako ima oboleli brat izdatno zdravniško pomoč v slučaju bolezni.

Kot primeru navajam naslednje: Rojaki so mi večkrat pravili, da neko nemško socialistično podporno društvo izplačuje \$9 tedenske bolniške podpore in \$250 pa usmrtno.

To je obudilo v meni pozornost na to podporno društvo. In dognal sem, da je pri mnogih krajevnih društvih polovico ali pa še več Slovencev.

Z ene strani jaz to odobravam, ker dokazuje, da med ameriškim proletariatom ni one protinarodne napetosti, da gredo razni narodi roko v roki. Z druge strani pa tega koraka ne odobravam, ker je nam tem potem nemogoče organizirati vse slov. delavce v zadrugi, ki je ustanovljena na načelih svobode, enakosti in bratstva. Ako hočemo organizirati slov. delavce, potem moramo imeti svojo lastno zadrugo, v kateri govorimo v materinščini, da nas tudi taki rojaki razumejo, ki ne umejo tujih jezikov.

Kar se tiče pravil in drugih okoliščin ne bom stavljal posebnih predlogov, ker bi se v listu le prostor izrabljal po nepotrebnem, ako bi predlogi ne bili sprejeti.

Zeleti pa je, da vsa krajevna društva skličejo posebne seje in razpravljajo o predlogih za občno letno zborovanje. Te predloge pa naj društva pošljejo zopet drugim društvom v posvetovanje in preudarek, da bodo pojmi čisti o vseh predlogih, ko se prične z občnim letnim zborovanjem.

Poglavje peto je potrebno mnogih dodatkov in zboljšanj; poglavje šesto na je, tako pomanjkljivo, da se mora na vsak način popolnoma preustrojiti in očistiti dvoumnih izrazov.

Upam, da prej ko mogoče kdo sobr. javno izreče svoje mnenje, posebno tudi tisti, ki so zoper moje nasvete.

S soc. bratskim pozdravom,
 Wm. Sitter.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Desplaines ulici in vlogu Austin Ave—

kjer bodeva točila piyo prve vrste, pristna naravna vina in izborno žganje.

Unijske smodke na raspolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata.

Polanšek brata.

500 mož potrebuje za Rainerjevo pivo in Bourbon Wiskey piti, fine smodke kaditi in se veseliti.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačujete od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Grom in Strela!!!!

Drugi veliki izlet slov. del. pevskega zbora

"OREL"

dne 13 augusta 1905 v LAKE SIDE GROVE SOUTH CHICAGO, nasproti slovenske cerkve.

Vsa slovenska bratska društva se najljubneje vabi, da se vdeležijo tega izleta, na katerem se vsakteremu nudi vsestranska zabava.

Pevski zbor bode izvajal popolnoma nove pesmice.

Kegljanje na dobitke.

Prijatelji slov. pesmi in društva samega na svidenje v SOUTH CHICAGO!

Vstopnina 25 centov za osebo.

Dame v spremstvu vstopnine proste.

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje, tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice. Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,

585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Prodaja z rmenimi listki ta teden.

Ne pozabite, ako imate za \$50 naših premijskih kuponov, da lahko kupite za \$1.75 blaga, kakršnega si hočete izbrati. Izvzete so le jestvine. —

PAZITE NA RMENE LISTKE! HRANITE PREMIJSKE KUPONE!

<p>Jard širok, bel kambrik — navadna cena 10c jd. Sedaj le..... 5³/₄c</p> <p>Letne rokavice za dame — bele ali črne barve — brez robov. Stalna cena 25c par. Sedaj le 5c</p> <p>Pasovi rjave barve iz patentiranega usnja — tudi črne, bele ali radeče barve. — Vsaki pas 9¹/₂c</p> <p>Usnjate torbice z finimi in močnimi ročaji, Stalna cena 59c, znižana pa le..... 29c</p> <p>Široke in močne viseče postelje, — v raznih barvah. Nekatero vredne \$2.00. To znižani ceni le..... 79c</p> <p>Ženska spodnja krila iz finega in trpežnega blaga — razno mere. Stane komad l.... 75c</p> <p>Ženske bluze iz svile in moherja v vseh mojih — črne, rjave ali bele barve. Vsaka bluzna le..... \$1.98</p> <p>Široke, bele čipke za okrašenje kurzetov in kril. Stalna cena 25c jd. Sedaj le.... 10¹/₂c</p>	<p>Ženski nizki čevlji iz oksfordskega usnja. — Dvojni podplati Mera: 3—7. Par vreden \$1.50. Znižana cena.... \$1.18</p> <p>Finii nizki ženski čevlji iz patentiranega usnja. Mera: 8¹/₂—11. Stalna cena \$1,—le 79c</p> <p>Ženske spodnje jopice iz trpežnega blaga. Stalna cena 15c, znižana pa..... 9c</p> <p>Posebno široko belo blago za bri ače, Navadna cena 6c jd, sedaj le..... 3³/₄c</p> <p>Bela kontenina. Se prodaja navadno jd. po 10c. Tekom te razprodaje pa po 5¹/₂c</p> <p>Damski klobuki — fino okrašeni, črno ali druge barve po najnovejši modi. Nekateri vredni po \$3.50; sedaj se pa na izbero \$1.59 po.....</p> <p>Moške nogavice modre ali rjave barve in razne mere. Stalna cena 10c par; — znižana 6³/₄c pa.....</p> <p>Prodajalci: — Frank Stonich, Jn. Kremesec in Frank W. Zathurecky. Vprašajte po številu 22, 12 ali 3.</p>
--	--

Dr. Kolacek & Co.
 559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— V ljubljanski prisilni delavnici so se prisiljenci uprli, pa so provzročili take nemire, da so "moralni" poklicati vojake. V sled tega je sodišče dva prisiljenca obsodilo na občutljive kazni. Slučaji, da se ljudje po ječah in prisilnih delavnicah upirajo, se nekam čudno množijo in merodajni krogi bi imeli dosti povoda, da enkrat preiščejo stvar. To se pravi: Da jo preiščejo drugače, kakor navadno. Kadar se kaj podobnega zgodi, slodi itak vedno preiskava in vselej se najde koga med kaznjenci ali prisiljenci, ki se ga tedaj lahko zapre. Ali naj so take kazni že opravičene ali ne, zadostne nikakor niso. Da je treba druge remedure, pokazuje ravno slučaj v ljubljanski prisilni delavnici. Prisiljenci so se namreč uprli, ker so jih pazniki topli in ravnatelj jim je baje dejal, da imajo pravico za to. Ne poznamo hišnega reda v tistem zavodu. Ali če res dovolj je, da smejo pazniki tepsti ljudi, tedaj se mora proti takim predpotopnim ustanovam odločno protestirati. Kolikor nam je znano, ima prisilna delavnica namen, privaditi lenuhe na redno delo. Ne da bi porekali, da se najde na svetu res lenuhe — življenje "višjih desetstisoč" dokazuje to prejasno — vendar ni odveč, ako opozorimo na to, da današnja družba s svojimi protisocialnimi uredbami ustvarja vagabunde. Ali naj so že tisti ljudje, ki pridejo v take sive hiše, res sovražniki dela, ali pa jih je nezakrivljena brezposelnost vrgla na tlak — človeškega lica vendar niso izgubili in v prisilnih zavodih jih hočejo baje popraviti. S pretepanjem pa se nikogar ne popravi, najmanj pa človeka, ki so ga socialne razmere tako potlačile, da je treba napeti vse sile, ako se hoče v njih zbuditi zavestnost človeškega dostojanstva. Namesto da bi se storilo vse, kar človeka lahko povzdigne, se v takih hišah ljudi ponižuje. Kako naj se jih tedaj popravi? Brutalno ravnati s človekom je seveda lahko, vzgajati je težje. A kdor ne čuti moči za vzgojo tudi zaostalih in potlačenih značajev, naj ne gre opravljati službe v takih hišah.

"Rd Pr."

— Militaristična blaznost. Nepozabljena je vojaška vaja pri Bileku v Hercegovini, ki je vsled hude vročine in brutalne brezobzirnosti komandantov pobila celo vrsto vojakov. Stvar je takrat provzročila velikansko razburjenje, ki je vojaške oblasti prisililo, da so dotične zapovednike, čeprav blago, vendar kaznovali. Splošno se je takrat mislilo, da se nikdar več ne primeri kaj takega. Ali podobni strašni dogodki menda ne bodo izključeni, dokler živi militarizem in tisto nenaravno podcenjevanje človeškega zdravja in življenja, ki ga podaja vojašnica. "V Pulju se je bileška tragedija ponovila." Bataljon 5. domobranskega polka je imel vaje v smeri proti Vodnjani; dasiravno je bila že vse zadnje dni vročina neznosna, so imeli domobranci poljako opremo. Toplomer je kazal že zgodaj zjutraj 27 stopinj. Vročina je rapidno naraščala, na pustem Krasu se je kamen razbelil in zrak je kar gorel. Za povedništvo pa je hotelo na vsak način izvesti vajo in vojaštvo ni dobila niti odmora. Vročina, kakšna je nastopila koncem junija, je posamezniku dosti nevarna; še hujše pa je pri večjih skupinah ljudi, kakor pri vojaških oddelkih, nad katerimi se napravi pri visoki temperaturi parna naslaga v zraku, spremljajoča čisto na celum potu, ovirajoča dihanje in množična vročina ter slabe tvarine. Posledice brezobzirnosti so se kmalu pokazale; prvi je padel polkovni zdravnik s konja, potem so začeli cepati vojaki vsled sol-

nearice in kmalu je bil ves bataljon razvit; samo ena kompanija je ostala nekoliko skupaj, vse druge so se vrnilo v mesto kakor iz hude bitke, v kateri so bile popolnoma poražene. Poveč ur so se vračali zaostali marodermi; mnogo vojakov je nevarno obolelo in 5 jih je baje umrlo. Nesreča bi bilo še večja, ako ne bi bili privatni vozovi pobrali nekaj obolelih vojakov. Take reči se gode, akoravno ima "Dienstreglement" posebne predpise v poglavju Schonung von Mann und Material", ker mislijo nekateri komandanti, zlasti pri domobranci; da morajo biti orožne vaje prava slika vojne in da se z brutalnim "drilom" lahko stori čudeže. Vojak, ki pravi na vaji, da mu je slabo, je v očeh takih zapovednikov simulant; telesne slabosti vojakov so "sramota za četo" in če cepa moštvo po tleh, jim to ne daje izpoznanja, da je že prevec štrapac, temveč jih samo razjezi in zaslepi, da hočejo po sili izvesti, kar je nemogoče. Zagrizenosti takih častnikov, žejnih odlikovanj, pa mora narod žrtvovati svoje sinove.

Morda bodo krive komandante to pot nekoliko strožje kuznovali, kakor gospoda iz Bileka. Ali tudi tako ne zajeze podobnih blaznosti za bodočnost. Dokler imamo stalno vojsko, se odpravi take nevarnosti edino, ako se "demokratizira vojsko". Široki prepad med častniki in med moštvom zaslepljuje prve in izpreminja podrejenost vojakov v brezprimerno suženstvo. Varstvo vojakov ni mogoče brez večjih pravic za moštvo. Domobranski minister naj izjavlja v parlamentu kar hoče; potrebne niso izjave, temveč temeljite reforme.

Tudi v Mariatrostu je v soboto pri bataljonskih vajah pet bosenskih vojakov obolelo na solnearici. In kdo vé, koliko takih slučajev sploh ne pride v javnost! "Rd. Prap."

Slovenci v Chicagi pozor!

Redna seja slov. soc. kluba v Chicagi bo v soboto zvečer dne 29. jul. 8 uri v "Narodni dvorani" 587 So. Centre Ave.

Na znanje.

Za male oglase je treba vedno pošiljati naprej denar. Za oglase "Išče se" ali "Službo dobi" se računi na mesec za enostopni palec 75c

Upravništvo "Glas Svobode".

IŠČEM zanesljivega in poštenega agenta za razpečevanje grečice "Triglav" mej Slovenci in Hrvat. Tudi agenti izven Chicage se sprejmejo. Zaslužek dober. Vprašajte na 568 W. 18th Str., Chicago, Ill. — Triglav Chemical Works.

KJE JE France Mozgom, doma iz Škofje Loke. Njegovo zadnje pismo, datirano z dne 11. sept. 1900 — Bx 234, Kokomo, Colo., Summit Co. je njegova žena prejela kot zadnji dokaz, da živi. V tem listu piše svoji ženi, da dela pri srebrni rud. Prosim vse rojake, kateri kaj vedo o njegovem sedanjem bivanju, da mi takoj sporoče. Troške povrnem John M. Thome, Box 62, Leckrone, Pa.

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in danske cigarete. J. VOKOUN, 544 Blue Island Ave.

Vaclav Donat

Izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovincem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19 ulice CHICAGO, ILL.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

Trinerjevo, zdravilno, grenko vino

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodca in črev, in vinkuje tako blagodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč,

se lahko daje otrokom,
zbičnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashland Avenue

Chicago, Illinois

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod raznimi imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakmah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Wilke

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otroške slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVRTOVNI, PRERNOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM, POKOSTNICO, PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
SAMO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah ali pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat med Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popoinoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da Vam je treba zdravniške pomoči vam mi pripravimo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI,

ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse moške in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na pljučah, prsni, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni in trebušni voltini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srea, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlica, vročina, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušnje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne moške in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovjših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodlja in krča v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam Vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravila so mi dostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se Vam zato z mojim možem zahvaljujema in Vas pripravočava vsem rojakom Slovencev ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi Vam pošiljam mojo sliko in Vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravilih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas dobrodelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgubljate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

Po 150 dnevnem boju je končana stavka voznikov v Chicagu, ne da bili delodajalci sprejeli njih zahteve. Organizirani vozniki so se dan za dnevom pogumno borili. Niso se strahali policije, ne brutalnih deputiserifov. Organizirani kapitalisti so se borili proti organiziranim delavcem. V tem boju so podlegli slednji. Kapitalisti so plačevali po \$10 dnevne plače garjevcem, izdali so na tisoče dolarjev za sodišča, da bi zadavili delavsko strokovno organizacijo. To se pa kapitalistom ni posrečilo, dasi so rabili v tem boju najbolj podla in umazana sredstva. Organizirani vozniki naštevajo razne vzroke, zakaj se ni boj za nje končal s popolno zmago. Voditeljem se predbaciva, da so napravili taktične nupake, drugi strokovno organizirani delavci pa zopet predbacivajo zavezni voznikom, zakaj niso takoj proglašili splošne stavke za vse voznike v Chicagu, mesto da so se spuščali v majhne praske z delodajalci. Najbolj so se upirale zahtevam delavcev ekspresne družbe. Sedaj bodo pa vsi organizirani delavci v ameriški republik vprizorili gibanje za poštno pošiljatev zavojev. Organizacija voznikov se je v tem boju mnogo naučila, in bode te iskušnje izrabila v bodoče. Le dve organizaciji voznikov so po tem boju v slabem položaju, 45 družih organizacij s 35 tisoči voznikov, so pa popolnoma intaktne.

Podpore se je izplačalo \$365.000 Izguba na plačah \$850.000. Kapitalisti so imeli stroškov za vničenje stavke \$750.000.

Chicago je imela stroškov za štrajk \$210.000.

Okraj Cook, v katerem je mesto Chicago, je pa imel stroškov \$120.000 Zguba v trgovini \$12.500.000.

Mrtvih tekom stavke 21.

Ranjenih tekom stavke 510.

Kanizovanih 843.

Obtoženih organiziranih delavcev 42.

Policajev v vsaki dan v službi 2150.

Specielnih policajev vsaki dan v službi 1380.

Deputiserifov vsaki dan v službi 3510.

Slovenec izumitelj: Ivan Kambish jr. rodom Slovenec in rojen v Ameriki, po poklicu strojnik je izumil jako praktičen samotežnik za izruvanje hlofov, pilotov, cevi za vodnjake itd.

Tasamotežnik se razlikuje od družih, da nima komplicirane mašinerije, da deluje točno pri uporabi majhne sile.

Mi čestitamo mlademu rojaku na njegovi iznajdbi in v to še toliko bolj, ker je izumitelj strojnik — delavec, ker le dokazuje, da ni potrebno, da bi bil človek milijonar, ako je senij.

— "Korenine antiparlamentarične splošne stavke nam je iskati v naraščanju strokovnega gibanja, potem v naraščajočem studu proti parlamentarični korupciji in z njo združenim kretinizmom, ki izgublja vsako čutstvovanje in interes za vojskujočo maso in svoje postopanje tako ne vrejuje, kakor vpliva drugo na drugo, ampak tako, kakor zahteva vpliv parlamentarnih spletk. — Zadnja konferenca v Bourgesu je dokazala, da sta revolucionarna in protiparlamentarična akcija in zanimanje za splošno stavko našla globok odmev v masi organiziranih francoskih delavcev"

Teh stavkov ni zapisal kak sanjač ali bedak, ki nima nobenega smisla za parlamentarno delo, ampak zapisal jih je Karel Kautsky, znamenit teoretik Marksove teorije in glavni urednik znanstvenega lista "Neue Zeit." To le dokazuje, da Kautsky ni le globoko proučil Marksovo teorijo, ampak tudi mo-

derno delavsko gibanje na strokovni podlagi.

Tretji uravni razvoj zapadne kulture — tako piše dr. Anton Menger, avstrijski profesor za narodno gospodarstvo — bode socializem, ki je vsled razpadojočega krščanstva postal istotako potreben, kakor svoje dni krščanstvo radi razpadojočega malikovstva. Socialistični moralni nauk odpevuje vsako versko podlago, nazaranje, da moralne zapovedi izvirajo od kaknega božanstva, vsako nazaranje o življenju onkraj groba, kjer človeško delo prejme zasluženo plačilo ali kazen. Naobratno bode pa socializem oblastne razmere tako preustvaril, da mora iz prevstvarjenega oblastnega reda iziti višje moralno življenje. Radi tega lahko socializem upa, da bode ustvaril moralo, ki bode obvarovana vseh nazadnjaških verskih udarcev in rada tega sposobna, da se razvije do najvišjih moralnih idealov človeštva.

Dandanes se nam socialistična morala predočuje kot najvišji ideal človeške pravnosti, ki je očiščena vseh verskih dogem. Ali mi se moramo varovati, da ne zaidemo na pot nezmojljivosti, katero propagira katoliška cerkev. Mi ne smemo sanjati, da bode kedaj svetovna zgodovina izrekla svojo zadnjo besedo o človeški morali.

— Ako ameriško meščansko časopisje piše o revoluciji v Rusiji, potem se to tako vrši, kakor če bi ti meščanski pisarji rekli to-le:

Vbogi siromaki v Rusiji. Vi nimate tiskovne svobode, ne pravice do svobodnega govora. Vi nimate konstitucije, ne izjave neodvisnosti, na katero smo mi ameriški meščanski časnikarji ponosni, dasiravno nismo zmožni zapisati tudi enega stavka, iz katerega bi se dvigal pravi duh svobode.

Na to bi lahko Rusi odgovorili. Z Vašim pisarenjem ste daleč zašli. Vi nimate cenzure, pa saj jo tudi ne potrebujete, ker iz rok gospodujočih slojev radi zobljete drobtinice. Ako pa Vaše auktoretete zahtevajo cenzuro — na Filipinskih otokih in Kubi se je to že vršilo — tedaj se pa plazite po trebuhu, kakor najponižnejši in hlapčevski pisar v Rusiji.

— Na narodnem pic-nicu v Thorton parku je nekdo izgubil poročni prstan. Kdor ga je našel, naj ga odda v upravištvu "G. S."

Svarilo.

Vsem rojakom naznanjam, da je pobegnila moja žena s tremi otroci. — Najstarejši je bil 14letni fant, potem 4letna deklica, najmlajši je pa star 2 leti.

Zapeljivec moje žene se piše Ivan Habre, včasih pa tudi Ivan Selovšek. Visok je 6 čevljev, tri palece ter 25 let star, pa jako hudega pogleda.

Žena je dobro rejena in stara 41 let. Skupaj sva živela že 23 let. Kdor bi našel begunca, naj mi blagovolji naznaniti ju, ker rad povrnem vse stroške.

Geo. Kos

P. O. Ravensdale, King Co. Wash.

Frontenac, Kans.

Dne 30 julija t. l. ob 9 urizjutraj bode v avstrijski narodni dvorani ustanovni shod podpornega društva ki se bode pridružilo S N P J.

Obenem vabimo vse rojake v Frontenacu in okolici kakor tudi druga že ustanovljena društva, posebno pa društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 S N P J iz Yale, Kans., da se zborovanja udeležijo in nam pomagajo položiti nov temelj novemu podpornemu društvu, ki bode vedno delovalo v smislu svojega gesla: Vse za svobodo, enakost in bratstvo.

Jakob Baloh Matija Marn France Meteljko.

DNEVNI KURZ.

100 kren avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

4000.

Času primerna povest iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Niemaha napisal

dr. Nevesekdo.

VIII.

Zatožene se nekoliko zamisli, potem odgovori: "Ničesar mi ne očita vést."

"Haha!" grohotá se državni pravdnik, in ž njim se smeje vse rdeče sodišče. "Veleučeni in prevzvišeni proš predsednik, obnovi mu spomin, in poostri mu vést! Za Boga, in taki ljudje so mašniki v denšnjih dobah!"

Morda bi se pater državni pravdnik še bolj razžaril v tistem hipu, toda prav sedaj se na iztečaj odpró visoka vrata v rdeči steni, katerih dosihdob niti opazil nisem. Strežniki prinesó zlato pretkan prestol, in ga postavijo na vzvišeni prostor za sodno mizo.

"Nadškof Martinus prihaja!" Simplieija in pade na kolena. Že zajecja profesor z vseučilišča Sv. kleči vse, in tudi jaz se sklonim v prah; samó zatoženi kapelan Primož stoji kakor smreka na svojem mestu in neče upogniti kolena, obteženega z verigo. Jezuit državni pravdnik, zvijajoč se v práhu, sikne nató:

"Tudi ta slučaj veleizdaje pridenemo zatožbi svoji!"

Skozi visoka vrata vstopi sedaj nadškof Martinus, zavít v vijoličasto obleko. Hodil je ob palici, ker je bil v visokih letih. Na pragu obstane in dvigne okó proti nebu, prav, kakor bi iskreno molil. Potem leze k svojemu prestolu, in s pomočjo strežnikov iz težka séde na mehko blazino.

"Vstanite!" izpregovori zaspáno, "in priénite tam, kjer ste prestali! Ta slučaj je tóžen, ta slučaj kričí v nebó! Spanje mi jemlje v poznih nočéh, da imam takšne mašnike v provinciji svoji!"

V tem se je visoko sodišče dvignilo s tlaka in iz nova zasedlo rdeče stole svoje. Tudi državni pravdnik je kakor pajek splezal na črni svoj stol.

"Évo nam človeka," govori stari prelat počasi in tiho, "od katerega je prišlo pohujšanje! Malinski kómen naj se mu obesi na vrat, in potopi naj se v globočino morja! Kaj predlagáš, državni pravdnik?"

"Dosedaj, celsissime," odgovori pater jezuit udano, "hotel sem predlagati oregnanstvo v Saharo in dveurno torturo. Toda slučaj se poostuje od trenutka do trenutka, in neprestano prošim svetega Duha, da bi mi odkril pravi pot!"

"Pregnanstvo v Saharo," oglasí se nadškof, in sliši se iz njega trdega glasu, da je malone nejevoljen, "pregnanstvo v Saharo! To bi bil nekakšen srednji pot, pater, ali veruj mi, srednja steza je najslabša steza! Proš, nadaljuj!"

Proš Ambrož segne po zavitku, ležečem na mizi pred njim.

"Tebi, pater Primož, vest ne očita ničesar?"

Tukaj se oglasí stari nadškof: "Proš Ambrož, ti ga imenuješ patra? Vzdevaš mu torej pridevek, ki je častna svojina neomadeževanim pravim mašnikom? Pater Gregorij, koliko troškov pripade proštu predsedniku?"

Proštu Ambrožu obledi rdeče lice, zakaj njega duša že čuti bližnjo nevihto.

"Petdeset lir, celsissime!" odgovori nadvikarj.

"Zapiši, nadvikarj, da se odda teh petdeset lir moji blagajnici! Ti pa, proš Ambrož, pazi, da mi prihodnjič spretneje vodiš kazenske sodbe. Proš, nadaljuj!"

Proš Ambrož se sam v sebi roti na starega nadškofa, ki mu je pred nosom požel plod naporne razprave, in mu vzdeva priimke, zaradi katerih bi se moral stokrat posaditi na zatožno klop. Ves ta vihar pa se ne kaže na zunaj; predsednik Am-

brož je miren in ponižen ter hvaležno udan vzprejme sodbo višjega pastirja, Nadškof Martinus, saj se je vedlo, bil je precej skop in je rad spravljal zveneči denar v svoja predala. Zaradi njega je zahajal k razpravam, in ako se mu sodnik ni vedel po volji, vzel mu je plačo in jo prisodil samemu sebi. Tako se je pripetilo tisti dan tudi ubogemu proštu Ambrožu.

"Tebi, zatoženi Primož, ne očita vest ničesar?" ponovi predsednik svoje vprašanje.

"Ničesar!"

Nato vzame proš že omenjeni zavitek in razvije staro in raztrgano knjižico. Bog zna, kdaj se je tiskala, in kako da je niso dosihdob zmléli krutih časov ostri zobovi!

"Kakšna knjižica je to?" vpraša predsednik ježno.

"To se poezije?" zagrmí jezuit državni pravdnik. "Niso li tičale v predalu tvoje mize, ko smo ti prestikali kapelanijo? Govorí, zatožene!"

"Ne tajim!"

"Kako je zašla bogokletna ta knjižica v tvoje stanovanje?" vpraša proš Ambrož temno.

Mirno odgovori zatožene: "Za drag denar sem jo kupil. In božja Porodnica mi je pričá, da sem jo čítal v bridkih svojih urah, bodisi podnevi, bodisi v trdih nočéh. Ali obhaja me strah, da je morda to zadnji Prešeren, katerega je še dobiti na slovenskih naših tleh. In vi ga sežgete, vi krvoloki!"

Debele solze se utrinjajo kapelanu Primožu po vsem líci. Ihte dostavi: "Ni mi do življenja, vender da položite na grmádo dela moža, ki je bil toliko boljši od vas, to mi gremi smrtne trenutke!"

"Vsi ste čuli," dvigne se zastopnik obtožbe, "kako govori zatožene. Odkrito priznava pregrešno svoje početje in niti ne tají, da je na sreci nosil bogokletno knjižico. Zapovedi blaženega Antona propisuje smrt temu zločinstvu. Tako bodi v imeni pravičnega Boga in našega presvetlega nadškofa Martina."

"Smrt, res, pravo si pogodil!" oglasí se nadškof Martinus. "Kdor seje plevel med ovčice Gospodove, tega poberi smrt. Sodbe ne potrebujem nikake. Na podlagi moči, dane mi po Gospodu, sodim in razsodim, naj se bévši kapelan Primož v svari hudobnikom in v tolažiló dobrim vernikom sežge, kakor kos lesa na grmadi sredi polja emonskega! Zajedno ukazujem, da se pregrešna knjižica — in prosimo Boga, da bi bila zadnja! — sežge in da se nje pepel raztrese na vse štiri strani sveta! Tako bodi po božji in moji volji! Obsojenca odvedite!"

Zdajci prihite fratri biriči in z velikim ključem odklenejo verigo, s katero je bil kapelan Primož prikován na tla. Potem mu okujejo roke še v veliko težje verige, da resnično omaguje, ko ga tirajo v ječo. Prestopivši prag smrtonosne dvorane, objema še z zadnjimi pogledi skromno knjižico, v kateri si ti, France Prešeren, pred več nego 2.000 leti združil vse žarke svoje, po Bogu oblagodarjene duše!

Ko se zapró vrata za obsojencem, zadnjim zavednim Slovencem, dvigne se nadškof Martinus s sedeža in udari s palico, na katero se je navadno opiral, po deskah, da zamolklo zazvení po vsi dvorani Hipona priskočijo strežniki in kanoniki, drug postrežnejši od drugega. Toda strast mu je toliko napela vse žile po osušenem telesi, da brez strežniške pripomoči príleže do mize, kjer leže poezije Franceta Prešerna. S tresočo roko pograbi stari nadškof staro knjižico, ki se je z umazano in raztrgano bananjstjo svojo čudila brčkone sama najbolj, kako je zašla v to belo roko in blizu iskrih dragih kamenov na prelatovih prstih.

"Anathema sit!" izpregovori nadškof in migne fratrom biričem. Ti so tega namiga že pričakovali in bliskoma udero iz dvorane po orodje, nalašč pripravljeno za take prilike. Skoro prineso majhno ognjišče, na katerem plapolá plamen, že prej zanečen. To ognjišče postavijo pred škofa: vse občinstvo, vsi kanoniki z biriči in državnim pravdnikom, vse poklekne in molí Boga, da je dodelil papeževi provinciji čast

in slavo in da je zopet pokončal knjižico, toli škodljivo in hudobno! Svojeročno vrže nato nadškof Martinus knjižico na žareče oglje, da se zvijajoč skoro izgubi v rdečih plamenih. In ko ni belega ostanka o nji, razprostre sivi prelat roke proti stropu in zapoje zmagonosno:

"Te Deum laudamus!"

Tako so blagoslovljenega leta 4000, po rojstvu našega Odrešenika slovesno in veličastno sezgali zadnjo knjižico poezij

Franceta Prešerna!
(Dalje priložajle.)

Pueblo, Colo.

22. julija.

Sodrug urednik! Zopet Vam poročam žalostno vest, vest, ki dokazuje, kam so nekateri meščanski trgovski listi in nekateri duhovnikostrankarji privedli naš slovenski narod.

Rojaka Miha Skorec in Jože Zala, oba doma iz Postojne, sta bila v gostilni rojaka M. Krošala. Ko sta ga imela že preveč pod klobukom, sta se sprla. V tem prepiru je Jože Zala potegní nož in zabodel Mihačá. Skorča takó ávarno v prsa in želodec, da je ranjeni rojak dne 19. t. m. umrl.

Jože Zala je sedaj v pueblski ječi in čaka sodbe, ki bode pa za njega najbrže slabo iztekla, ker je že v stari domovini zaklal nečega človeka, potem pa pobegnil v Ameriko, da se je odtegnil roki pravice.

Rojaki, čitajte dobre časnike in varujte se pijače, ako nočete postati vbojice!

Končno pa svetujem vsem rojakom vstopite v podporna čruštva, da ne bode treba beračiti za pogrebne troške. Umorjeni Skorec je bil malo časa v ameriški republiki, torej ni bil član nobenega društva. Njegovi rojaki so nabrali svoto za pogrebne troške, od katerih si je pa naš znani župnik Ciril odračunil za delo desetih minut \$10 s pripombo, da naj mu rojaki umorjenega vsaki plačilni dan še kaj prinesejo.

Tako gledajo "telesna dobra dela usmiljenja" našega župnika. Ali se potem, še čudite rojaki, ako ljudstvo vidi, da so v nekaterih duhovnikih najnižji instinkti — lakomnost, da to ljudstvo potem neupošteva naravnih moralnih zakonov? Gotovo ne!

Cirilov sorodnik.

ZASTOPNIKI "GLAS SVOBODE".

Za pobiranje naročnine, oglasov in prodavanje knjig so sledeči sodrugi:

Matija Pečnik, Cumberland, Wyo
Josip Debeve, San Francisco, Cal.
Frank Levar, Tercio, Colo.
D. Badovinatz, La Salle, Ill.
Paul Slatz, Calumet, Mich.
Frank Vevar, Lorain, O.
Jos. Matko, Claridge, Pa.
Mike Mayerle, Leadville, Colo.
Anton Križe, Oat Hill, Calif.
Frank Levec, Yale, Kans.
Ignac Zlemberger, Steel, O.
Frank Dermota, Federal, Pa.
Marko Soda, Crested Butte, Colo.
Jernej Bogataj, Sheboygan, Wis.
Mike Klenovšek, Stone City, Kans.
Matija Marn, Frontenac, Kans.
Frank Seme, Willock, Pa.
John Kúpec, Delagua, Colo.
Frank Plazzotta, Darragh, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
John Somrak, Ely, Minn.
Mike Zugel, Murray, Utah.
Paul Tausar, Broughton, Pa.
Martin Bačar, Trimountain, Mich.
Frank Budna, 163 Reed St.,
Milwaukee, Wis.

Jos. Faletič, 725 Warman St.,
Indianapolis, Ind.
Za Cleveland, O.:
William Sitter, 54 Lakewood Ave.
Jacob Hočevar, 154 Willson Ave.

Ako še kateri sodrugov želi sprejeti zastopstvo "Gl. Sv.", naj blagovoli naznaniti svoje ime upravnistvu.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravnistvu "Glas Svobode" poštnine prosto.
Quó vadis, \$1.50
Trije Mušketirji, \$2.50
Ruško-slov. slovar, \$1.60
Preko morja, 35c.
Na bojišču, 35c.
Križarji, \$2.60
Marica, 35c.
Islandski ribič, 60c.
Kirdžali, 80c.
Beračica, 18c.
Žrtev razmer, 25c.
Opatov praporščak, 50c.
Koledar, 25c.

Solidne obleke.

Našo največjo pozornost obračamo na izdelovanje solidnih oblek, kar pa pri prodajalcih na debelo pogrešamo, ker kupujejo obleke od tvorničarjev.

Predvsem je treba izbrati fino in trpežno blago in vzeti natančno mero, potem se še le prične z delom. To je pa pri nas v navadi.

Ovratniki izdelani na roke, pavolnata podlaga na ramenih, platnena podlaga na prsih jamčijo, da je obleka izdelana solidno. Take obleke se pa le dobi pri nas, kakor vsakóvrstne uni-forme, v éigar izdelovanju smó pravcati mojstri.

Telefon — Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 dopoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličén zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Naznanilo.

Vsem mojim prijateljem in cc. odjemalcem naznanjam, da sem se iz trgovskih oziróv preselil z mojo trgovino na 72 E. Madison St. Chicago, Ill.

Vsa naročila na ure in drugo zlatnino, kakor tudi vsa pisma naj se pošilja na ta-le naslov:

Jacob Stonich,

72 E. Madison St.

Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, močóe še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

RAZDELITEV INDIJANSKEGA UINTAH OZEMLJA.

Naselniki, ki žele svobodna zemljišča se morajo vpisati

Grand Junction, Colo. Vernal, Price ali Provo Utah

od prvega do 12 augusta.

Pričetek srečkanja v

Provo, Utah

dne 17. augusta

Razdelitev zemljišč in konec srečkanja v

Vernal, Utah

z dnem 28 augusta 1905.

Tje se lahko peljete edino le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,

General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,

General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.